Р Е Ш Е Н И Е
№ 42937

гр. София, 03.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Първо отделение 84 състав,** в публично заседание на 26.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Цветелина Гоцова

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **3997** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на А. А. А., гражданин на Сирийската арабска република, [дата на раждане] в [населено място] обл. Р., С., ЛНЧ [ЕГН], подадена чрез адвокат Л. В. Д. от Софийска адвокатска колегия, срещу Решение № 432 от 27.02.2026 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ при МС), с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут в Република Б..

В жалбата и в депозираните по делото писмени бележки се излагат подробни доводи за незаконосъобразност на оспореното решение поради допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила (чл. 146, т. 3 АПК), противоречие с материалноправните разпоредби (чл. 146, т. 4 АПК), липса на мотиви и неизясняване на релевантната фактическа обстановка (чл. 35 и чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК във връзка с чл. 75, ал. 2 ЗУБ) и несъответствие с целта на закона (чл. 146, т. 5 АПК). Поддържа се, че административният орган е постановил решението си въз основа на непълен, неточен и превратно съставен протокол от проведеното на 28.11.2025 г. лично интервю, в който съществени части от изявленията на търсещия закрила са били прекъсвани, непротоколирани или преведени с подмяна на техния действителен смисъл. Твърди се, че органът неправилно е квалифицирал жалбоподателя като „икономически мигрант“, игнорирайки изложените факти за упражнен спрямо него натиск за принудително вербуване от въоръжени арабски кланове, заплахи за убийство при отказ поради квалифицирането му като „предател“, насилие над членове на семейството му. Излагат се съображения, че административният орган не е съобразил актуалната обстановка на пълна

доминация на племенните въоръжени милиции в родната му провинция Р., която задължава мъжете да воюват в защита на племето, като при отказ действат обичайни санкции за неподчинение – кръвна мъст и принудително прогонване в изгнание. Изтъква липсата на вътрешна алтернатива за закрила, с което е нарушен принципът за забрана на връщането (non-refoulement). По тези съображения се прави искане за цялостна отмяна на оспореното решение и връщане на преписката на ДАБ за ново произнасяне със задължителни указания по чл. 173, ал. 2 от АПК за провеждане на ново интервю.

Ответникът – Председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, чрез процесуалния си представител по делото, оспорва жалбата като неоснователна. Поддържа, че оспореното решение е валидно, издадено от компетентен орган в установената форма и при спазване на процесуалните правила и материалния закон. По отношение на разминаванията в превода на интервюто ги счита за несъществени. Моли жалбата да бъде отхвърлена.

Административен съд – София-град, Първо отделение, 84-ти състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Първоначалната молба за международна закрила на чужденеца е подадена на 14.08.2024 г. С Решение № 11881 от 14.11.2024 г. на Председателя на ДАБ при МС му е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут. Решението е обжалвано по съдебен ред и е потвърдено с Решение № 6192 от 31.12.2024 г. по адм. дело № 1345/2024 г. на Административен съд – Хасково, оставено в сила с Решение № 6048 от 05.06.2025 г. по адм. дело № 1330/2025 г. на Върховния административен съд.

На 11.07.2025 г. чуждият гражданин е подал последваща молба за международна закрила с вх. № КП-01-5824, с която се е позовал на нововъзникнали факти и съществено влошаване на обстановката в С. и родния му район след падането на режима на Б. А. през декември 2024 г., риск от насилствена мобилизация и сблъсъци между въоръжени племенни милиции и кюрдските сили. С Решение № 82Х от 25.07.2025 г. на интервюиращ орган при РПЦ – Х. последващата молба е била недопусната до производство. По жалба на чужденеца с влязло в сила Решение № 35605 от 29.10.2025 г. по адм. дело № 8788/2025 г. на Административен съд – София-град (Първо отделение, 5 състав) Решение № 82Х/25.07.2025 г. е било отменено като незаконосъобразно и административната преписка е върната на ДАБ за произнасяне по същество в производство за предоставяне на международна закрила по общия ред.

В изпълнение на съдебното решение жалбоподателят е регистриран повторно на 28.11.2025 г. (рег. № 2718), като на същата дата в РПЦ – Х. с него е проведено лично интервю от интервюиращ орган К. Б. в присъствието на преводач от арабски език К. К., за което е съставен писмен протокол и е извършен аудиозапис на оптичен носител (CD).

Въз основа на материалите по преписката и изготвено от интервюиращия орган становище, на 27.02.2026 г. Председателят на ДАБ при МС е издал процесното Решение № 432, с което е отказал предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут. В мотивите на решението административният орган е приел, че чужденецът няма основателни опасения от преследване по чл. 8 от ЗУБ, тъй като не е бил обект на лични заплахи или репресии, нито е бил осъждан или преследван от властите. Органът е извел решаващ извод, че чужденецът е „икономически мигрант“, който търси по-добър живот, работа в строителството и възможност за образование. По отношение на твърденията за набиране от въоръжени групировки административният орган изрично е записал, че „докато бил в С., имало хора от арабските племена, които ги канели да се присъединят към тях, но той отказал“, от което е направен извод за отсъствие на принуда или преследване. Относно хуманитарния статут по чл. 9, ал. 1, т. 1–3 от ЗУБ органът е приел, че за

лицето няма риск от смъртно наказание, изтезания или нечовешко отнасяне, че семейството му не е пострадало от военните действия, както и че общата обстановка в С. и по-специално в провинция Р. бележи съществено подобрение и нормализация, правещи завръщането му безопасно, законосъобразно и физически достъпно.
В хода на съдебното производство по настоящото дело жалбоподателят е оспорил верността и пълнотата на съставения протокол от 28.11.2025 г. и верността на извършения устен превод по време на интервюто. С Определение № 35906 от 17.09.2026 г. съдът е назначил експертен превод, със задачи след прослушване на аудиозаписа от 28.11.2025 г. да извърши експертен превод на спорните пасажи и да установи налице ли са пропуски, смислови изменения, неправилен превод или неточности при документирането на изявленията в протокола.
Е. преводач арабист В. Г. П., е представил писмено заключение от 21.10.2026 г. Заключението е прието по делото без възражения от страните, като съдът го намира за обективно, компетентно и обосновано. От експертното заключение се установяват следните конкретни разминавания между оригиналната арабска реч на чужденеца, извършения устен превод и текста на протокола от интервюто:
1. Относно етническия конфликт (мин. 20:07 – 23:34): Чужденецът заявява на арабски език: „Има етнически проблеми... между друзите и арабите, между мюсюлманите“. Преводачът превежда на български: „...проблеми между кюрди и освен това, друзите и арабите“. Интервюиращият орган прекъсва с въпроса: „Т.?“, на което преводачът механично отговаря „Да“, а интервюиращият орган обобщава: „Значи, изброяваме ги тука – турците, кюрдите и арабите. Така ли?“. В резултат на това в протокола е записано погрешно: „До сега има напрежение между турците, кюрдите и арабите“, като изрично посоченият от кандидата конфликт с друзкото малцинство е подменен.
2. Относно третирането на отказалите като „предатели“ (мин. 33:41 – 35:00): Чужденецът заявява, че ако откаже да се присъедини към арабските племенни групировки, ще бъде убит с 90% вероятност, като на въпрос какво става при отказ, изрично посочва: „Считат те за предател. Ти си предател.“ Квалификацията „предател“ е изцяло спестена в протокола, като е записано единствено общото предположение, че ако не се присъедини, мисли, че ще го убият.
3. Относно същността на вербуването – подмяна на принудата с покана (мин. 38:00 – 40:00 и мин. 57:30 – 01:00:06): Чужденецът заявява буквално: „Започнаха да взимат хора от нас... и аз веднага напуснах.“ На въпрос дали са го принуждавали, той потвърждава („Да, да“). В устния превод преводачът многократно използва понятията „изнудват“, „принуждават“, „натискат“ и „искали да ви вземат, за да воювате“. Въпреки това интервюиращият орган въвежда и налага термина „канили ли са ги“ и записва в протокола: „Докато бях в С. имаше хора от арабските племена които ни каниха да се присъединим към тях, но аз отказах...“, подменяйки принудителното взимане/изнудване с доброволна покана.
4. Относно психологическата травма (мин. 40:00 – 42:00): Чужденецът заявява: „Тази тема ми причинява болест. Става ми като болест мисълта да нося оръжие. Имам психологическа травма от оръжията.“ Преводачът превежда: „Имам комплекса от оръжие... психически ме тормози“. Това изявление напълно липсва в протокола.
5. Относно отвлечени и убити преки роднини (мин. 43:35 – 44:12): Чужденецът заявява на арабски език: „Братовчед ми по бащина линия бе отвлечен... Той и вуйчо ми... И наскоро бе отвлечен по същия начин и синът на сестра ми (племенникът) и бе убит. Това е ново.“ Преводачът превежда точно: „...пак отвлякоха и те са го убили. Това е ново.“ В протокола е отразено единствено отвличането на братовчеда отпреди три години, като отвличането на вуйчото и скорошното отвличане и убийство на племенника не са протоколирани.
6. Относно езика на омразата срещу семейството (мин. 46:20 – 46:49): На въпрос за проблеми

поради религия или етнос чужденецът отговаря: „Не, имал съм проблеми с това, което се говореше за семейството ми.“ Преводачът превежда само първата дума: „Не, като арабин не“, а в протокола е записано лаконично „Не нямам“, без да се изяснят проблемите на семейството му.
7. Относно службата към свалениия режим (мин. 49:40): На въпрос дали е бил осъждан/арестуван чужденецът заявява на арабски: „Не, само задето съм служил на С., служил съм на режима.“ Преводачът превежда единствено „Не“, като твърдението за служба към режима въобще не достига до интервюиращия орган и не е отразено в протокола.
По делото са приети и приобщени актуални справки на Дирекция „Международна дейност и проекти“ при ДАБ при МС – Справка с вх. № МД-02-372 от 06.10.2026 г. (относно общото положение в С. и сигурността в област Р.) и Справка с вх. № МД-02-342/09.09.2026 г. (относно актуалната обстановка, провинция Д. ез-Зор и влиянието на племенните структури в страната). Данните в тези официални документи сочат, че макар преходната власт в Д. формално да консолидира контрол, в провинция Р. за периода октомври 2025 г. – май 2026 г. са регистрирани 263 инцидента със сигурността (сражения, експлозии и насилие срещу цивилни) и 50 цивилни жертви; активни са клетки на ИДИЛ (извършващи атентати в самия [населено място] през февруари и юни 2026 г.); районът е в безпрецедентна степен замърсен с противопехотни мини и взривни капани; а в цяла Източна и Североизточна С. новата власт разчита пряко на арабските племена и кланове, които упражняват нерегламентиран силов натиск, колективна отговорност до пета степен на родство и обичайно племенно правосъдие (кръвна мъст кисас и изгнание джалва), срещу които държавата е неспособна да предостави ефективна защита.
Въз основа на така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:
Оспореното Решение № 432 от 27.02.2026 г. на Председателя на ДАБ е връчено лично на жалбоподателя на 12.03.2026 г. Жалбата срещу него е подадена на 24.03.2026 г. (вх. № 10076 по описа на АССГ), т.е. в рамките на законоустановения 14-дневен преклузивен срок по чл. 87 от ЗУБ. Жалбата изхожда от активно легитимирано лице – адресат на неблагоприятен индивидуален административен акт, с който се засяга пряко неговата правна сфера, и е насочена срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима.
Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.
Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ и в предвидената от закона писмена форма, но при постановяването му са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.
Съгласно императивната разпоредба на чл. 63а, ал. 3 от ЗУБ, при провеждането на интервю задължително се прави аудио- или аудиовизуално записване и се съставя протокол, като записът и протоколът са неразделна част от личното досие на чужденеца. Личното интервю е основното процесуално средство, чрез което търсещият закрила въвежда фактите от личната си бежанска история. Приетата по делото лингвистична експертиза по категоричен начин доказва, че в административното производство тези законови гаранции са били нарушени до степен, която е повлияла на изводите на административния орган. Жалбоподателят е заявил, че младите мъже биват „взимани“, „принуждавани“ и „изнудвани“ от въоръжените арабски племена да воюват, а преводачът е използвал същите термини, но интервюиращият орган е записал в протокола понятието „канели“. Правната разлика между „покана“ (предполагаща свободен избор и безпрепятствен отказ) и „принуда/изнудване с отвличане на хора“ е определяща за преценката на риска по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. В протокола изцяло са спестени съществени изявления на търсещия закрила, че отказът да се присъедини към въоръжените милиции се наказва със смърт поради третирането на отказалия като „предател“. В протокола не са записани фактите за насилие над най-близки роднини на кандидата – неотразяването на отвличането на вуйчо му и най-вече на

наскоро извършеното отвличане и убийство на неговия племенник. Това е довело до изграждане на неверния решаващ мотив на ДАБ, че семейната среда на кандидата никога не е била засягана от насилие. Преводачът не е превел, а органът не е отразил и изследвал изричното твърдение на кандидата, че е „служил на предишния режим“.
С оглед на тези установени факти материалната доказателствена сила на протокола от 28.11.2025 г. по чл. 179, ал. 1 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК е оборена от заключението на съдебно-езиковата експертиза. Нарушението на чл. 63а, ал. 3, 8 и 9 от ЗУБ и чл. 35 от АПК е съществено по смисъла на чл. 146, т. 3 от АПК, тъй като ако действителните изявления на кандидата бяха точно преведени и документирани, административният орган би могъл да достигне до съвсем различни правни изводи.
Решението следва да се отмени и делото върне за ново разглеждане, като се проведе ново интервю с кандидата, при което да се спазва точно възпроизвеждане на изявленията му и точно предаване на съдържанието на въпросите към него от интервюиращия орган.
Органът следва да извърши отделна, задълбочена и обективна индивидуална преценка относно наличието на предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8 от ЗУБ и на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, съпоставяйки личните данни на лицето с най-актуалната официална информация за обстановката в С. и област Р. към датата на новото решение.
Жалбоподателят не претендира разноски и съдът не дължи произнасяне.
Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК във връзка с чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, Административен съд – София-град, Първо отделение, 84-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на А. А. А., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], Решение № 432 от 27.02.2026 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което му е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.
ВРЪЩА административната преписка на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет за ново разглеждане на молбата за международна закрила на А. А. А. при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение, в тримесечния срок по чл. 85, ал. 5 от ЗУБ.
Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република Б. в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: